

Den kongelige Veterinair- og Landbo- Høiskole.

Siden Tidsskriftets forrige Hefte udkom, er Veterinair- og Landbo-Høiskolen indviet og har begyndt sin Virksomhed. Vi skyldte derfor Læserne en Beretning om Høiskolens Indvielse og den begyndte Virksomhed, ligesom vi ogsaa for Fremtiden skulle søge her i Tidsskriftet at meddele en stadig Udsigt over Alt, hvad der vedkommer Høiskolen, da vi med Sikkerhed tør forudsætte, at alle Landmænd, som Landvæsenets Udvikling i vort Fædreland ligger paa Hjerter, med Interesse omfatter denne Lærestalts Virksomhed.

Veterinair- og Landbo-Høiskolen ligger omtrent en Fjerdingvei fra Njøsnehavn i Frederiksberg Sogn ved den saakaldte Bülowssvei, der forbinder Ladegaardsveien og Gamle Kongevei. Bygningerne paabegyndtes i Efteraaret 1856 og i Januar 1857 fattedes Taget paa den to Etages høie Hovedbygning; 3 andre Længer paa een Etage samt 2 Sidebygninger ere senere opførte. Vi ville ikke her give en nærmere Beskrivelse af Bygningerne, da den ikke vilde kunne forstaaes uden Tegning, kun ville vi bemærke, at vi antage at Enhver, der har gjort sig nøiere bekendt med Bygningernes Indre, har glædet sig over de lyse, luftige Rum og den smagfulde Udstyrelse af den store Læsesal og Vestibulen, ligesom ogsaa enhver Sagkyndig vil indrømme, at Indretningerne af Laboratoriet, Samlinger og Stalde ere meget hensigtsmæssige og vistnok ikke overgaaes af nogen

bestaaende Læreanstalt af denne Art. Det Bygningerne omgibende Areal udgjør omtrent 37 Tønder Land, heraf ere imidlertid endnu kun 20 Tdr. Land tagne i Brug til Byggeplads, Gaardsrum, Have og Forsøgsmark; den øvrige Deel af Jorden er forpagtet bort, men kan med kort Børsel indtages, naar man har Brug derfor.

Indvielsen fandt Sted den 24de August i Overværelse af Hans Majestæt Kongen, Arveprindsen, Ministrene, en stor Deel af overordnede Embedsmænd, Medlemmer af Rigsdagen, Landmænd, Dyrlæger, Landinspecteurer, Kavalleriofficerer o. s. v. Efter Aflyngelsen af en Sang af C. P. holdt Høiskolens Directeur Etatsraad Prof. Fenger et interessant Foredrag *), hvori han gav en Udsigt over Veterinairskolens Historie og fremhævede de to Mænd, Abildgaard og E. Viborg, som især havde virket for at skabe Dyrlægekunsten i Danmark. Han viste, hvorledes Skolens videnskabelige Virksomhed efterhaanden havde udviklet sig og ført til tilfredsstillende Resultater. De gamle Lokalteters Usuldkommenhed indvirkede imidlertid bestandig mere trykkende paa Veterinairskolens Virksomhed, og da nye Bygninger vare blevne en Nødvendighed, opstod den Tanke at skabe en Læreanstalt, der foruden at være Veterinairskole tillige kunde være Landbohøiskole og saaledes tilfredsstille de Fordringer, der fra Landmændenes Side allerede i lang Tid vare gjorte til en høiere Uddannelse for unge Landmænd, ligesom man ogsaa fandt, at Landinspecteurernes Uddannelse passende kunde forenes hermed. Planen vandt Indenrigsministeriets Bifald, og der forelagdes Rigsdagen et Lovforslag, som, rigtignok efter Modstand fra forskjellige Sider, der dog bidrog til at klare Ideerne og saaledes gavne Sagen, antoges med faa Modificationer, og de fornødne Pengemidler bevilgedes. Resultatet blev saaledes, at hvor der for to Aar siden kun fandtes

*) De Læsere, der ønske at blive nøiere bekendte med Foredraget, henviser vi til „Dagbladet“ Nr. 199, som vi have benyttet ved det ovenstaaende Uddrag.

nøgne Marker, der staaer nu en Samling af storartede, velindrettede og hensigtsmæssige Bygninger, hvori den næste Dag Underviisningen vilde begynde, saa at man idag kunde festlig indvie den nye Landbohøiskole, som Taleren haabede vilde blive til Landets Hæder, fremme dets Vel og i Fremtiden blive nævnet blandt de bedste Gaver, Frederik den Syvende havde stænket sit Folk, ligesom Høiskolens Oprettelse var et Beviis paa, at ideelle Interesser ikke blot under Gnevoldsregenter, men ogsaa i frie Stater kunne blive tilbørlig varetagne. Ved at omtale de forskjellige Grene af Underviisningen fremhævede Taleren, at hvad Veterinairerne angik vilde Høiskolen i det Væsentlige arbejde i samme Retning som den gamle Veterinairskole, og overtage den fuldstændige Uddannelse af Dyr læger, saaledes at Veterinair-Eleverne vilde kunne afgaae fra Skolen fuldfærdige til at virke i deres praktiske Kald. Med Landinspectoreleverne haabede man at kunne naae det samme Maal, men anderledes med Landmændene; det er ikke Skolens Plan eller Kald at uddanne fuldfærdige praktiske Landmænd; Høiskolen vil fordre af sine agronomiske Elever, at de baade før og efter Besøget søge at skaffe sig den Kundskab og Erfaring, som kun det praktiske Liv kan yde, og den vil bestræbe sig for at bibringe dem den Indsigt i Videnskaberne, som er nødvendig for at forstaae Naturens Phænomener paa den rette Maade, og samle nyttige praktiske Erfaringer, byggede paa det eneste sikre Grundlag, Videnskaben. Men i ingen Deel af sin Virksomhed vil Skolen glemme, at den tillige er en Høiskole eller en Skole, der har det Hverv ikke blot at meddele, men ogsaa at udvikle Videnskaben. Det var ikke nogen Tilfældighed, men en dyb og rigtig Tanke, at de tvende positive Videnskaber, Anatomi og Chemi, havde erholdt hver sin Hoveddeel af Bygningen og fremtraadte som Hjørnesteen for den hele Virksomhed. Skolen vil virke for de rene Videnskaber, men den vil tillige sin Opgave tro bestræbe sig for at virke til praktiske Formaal ved at vise Videnskabens Anvendelse paa det daglige Livs Gjærning. Maatte da denne Høiskole

med den almægtige Guds Bistand arbeide hen til det ophøiede Maal, der er den sat; maatte den efter sin Bestemmelse virke til Landets og Folkets Vel, til Minde om den Konge, under hvis Regjering den er bleven stiftet; maatte de Kræfter, der have viet den deres Tjeneste, bidrage til at skaffe Fædrelandet Hæder og Lykke!

Efter Talens Slutning blev den anden Deel af Sangen affungen, hvorefter Directeuren udbragte et Leve for Kongen, som besvaredes med et nidobbelt Hurra af Forsamlingen. Kongen besaae dernæst Høiskolens forskjellige Lokaler, og indtog, før han førte tilbage til Skodsborg, en Frokost i den Sal, der er bestemt for Underviisningsraadet. Hele Høitideligheden havde et ualmindeligt festligt Præg, og vil vistnok have efterladt et behageligt Indtryk paa de Tilstedeværende. —

Underviisningen tog allerede næste Dag den 25de August sin Begyndelse. Ved Høiskolen ere følgende Lærere ansatte:

Profesør Dr. med. Bendz i Anatomi, Physiologi og Zoologi.
Lector Bagge i den stationaire Klinik og en Deel af Pathologien og Therapien.

Prof. Barfoed i Chemi og Pharmaci.

Prof. Jørgensen i Landbrugslæren.

Lector Projch i Diætetik, Huusdyrhold, Huusdyravl, Ydre- læren og Beslaglæren.

Const. Lector Stoekfleth i den ambulatoriske Klinik og en Deel af Pathologien og Therapien.

Const. Lector Freuchen i Landmaaling.

Docent Lange i Botanik.

Regimentsdyrlæge Jensen i Beslagkonsten.

Prof. Tscherning i Statsveterinairvidenskaben.

Docent Fjord i Physik og Meteorologi.

Docent Fogh i Jordbundslæren.

Docent Bache i Landbolovgivning.

Architect Meldahl i Tegning.

Const. Docent Gilertsen i Mathematik.

Forelæsninger og Dveller i Underviisningshalvaaret fra 23de August 1858 til 1ste Februar 1859 ere følgende:

Chemi. Professor C. I. Barfoed, Lector, læser over almindelig Chemi for alle Elevklasser hver Mandag og Fredag fra Kl. 11—12; Onsdag og Torsdag fra Kl. 12—1. Fra 1ste October leder han Dvellerne i det kemiske Laboratorium hver Mandag og Fredag fra Kl. 12—3 for Landbrugs- og Landinspecteur-Elever.

Physik og Meteorologi. N. Fjord, Docent, læser over Physik og Meteorologi hver Søndag fra Kl. 10—11; for alle Elevklasser.

Zoologi. Professor, Dr. med. H. C. B. Bendz, Lector, læser over Zoologi hver Tirsdag fra Kl. 11—1; Onsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 11—12; for Veterinair- og Landbrugs-Elever.

Botanik. J. Lange, Docent, læser Botanik Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Fredag fra Kl. 1—2; for Veterinair-Elever. Hver anden Lørdag foretages botaniske Excursioner.

Mathematik. N. Gilertsen, const. Docent, læser Mathematik Mandag, Onsdag og Fredag fra Kl. 9—10; Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 11—12; for Landinspecteur-Elever.

Anatomi. Professor, Dr. med. H. C. B. Bendz, Lector, læser for Veterinair-Elever over Anatomi hver Søndag fra Kl. 2—3. Fra 1ste October leder han Dvellerne i Dissection hver Søndag fra Kl. 10—12.

Hygieine. B. Prosch, Lector, læser hver Dag fra Kl. 12—1: Mandag og Fredag Hestens Ydreklære; Tirsdag og Torsdag Beslaglære; Onsdag og Lørdag Huusdyravl; for Veterinair-Elever.

Agerdyrkningsvidenskaben. Prof. B. S. Jørgensen, Lector, læser fra 15de September hver Tirsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 9—10 over Agerdyrkningsredskaberne; for Landbrugs- og Landinspecteur-Elever.

Medicin. S. H. D. Bagge, Lector, læser hver Tirsdag, Onsdag, Fredag og Lørdag fra Kl. 8—9 over indvortes Sygdomme; for Veterinair-Elever.

Chirurgi. H. B. Støckfleth, const. Lector, læser over Chirurgi hver Mandag og Torsdag fra Kl. 8—9; fra 1ste October foretages Øvelser i chirurgiske Operationer hver Lørdag fra Kl. 10—12; for Veterinair-Elever.

Klinik. S. H. D. Bagge, Lector, giver daglig fra Kl. 9—10 Veiledning i den stationaire Klinik for Veterinair-Elever. — H. B. Støckfleth, const. Lector, giver Veiledning i den ambulatoriske Klinik daglig fra Kl. 8—10 for Veterinair-Elever.

Statsveterinairvidenskab. Professor H. C. Tscherning, Docent, veileder Veterinair-Eleverne i Statsveterinairvidenskab hver Dag fra Kl. 8½—10 samt om Lørdagen fra Kl. 1—2.

Beslagkunst. Regimentsdyrlæge M. Jensen, Docent, veileder Veterinair-Eleverne i den praktiske Beslagkunst: for yngste Afdeling hver Dag fra Kl. 8—10 og for ældste Afdeling indtil 1ste October fra Kl. 6—8; efter denne Tid fra Kl. 10—12.

Tegning. F. Meldahl, Docent, vil hver Tirsdag, Onsdag, Torsdag og Lørdag fra Kl. 1—3 lede Tegneunderviisningen for Landbrugs- og Landinspecteur-Elever.

Indtil 15de October har følgende Antal Studerende deltaget i Høiskolens Forelæsninger og Øvelser, idet vi alene maae bemærke, at af Landmænd og Landinspecteurer findes kun den yngre Afdeling, da den ældre Afdeling endnu i denne Vinter nyder Underviisning ved den polytechniske Lærestalt:

A. Elever.

1) Veterinair-Elever:

fra Kongeriget	50.
„ Hertugdømmet Slesvig	11.
„ — Holsteen	8.
„ Kongeriget Norge	11.

— 80.

2) Landbrugs=Clever:	
fra Kongeriget	8.
3) Landinspecteur=Clever:	
fra Kongeriget	5.
" Hertugdømmet Slesvig	1.
	<hr/> 6.
	<hr/> 94.

B. Extraordinaire Deeltagere.

1) Veterinair=Studerende:	
fra Kongeriget Danmark	1.
" — Norge	2.
	<hr/> 3.
2) Landbrugs=Studerende:	
fra Kongeriget	8.
3) Landinspecteur=Clever:	
deraf 6 ældre, som forberede sig til Fag=Examen,	
1 yngre, alle fra Kongeriget	7.
4) Deeltagende i Forelæsningerne over Chemi samt	
Dvølsjerne i det kemiske Laboratorium	1.
	<hr/> 19.
C. Desuden har en Smedemester fra Randers gjen-	
nemgaaet et Cursus i Beslagkunst og derefter	
afslagt den for Mestre i Kjøbenhavns Grovsmede-	
laug befalede Prøve i Beslagkunst	1.
	<hr/> <hr/> 114.

Uf de under Litr. A anførte 94 Clever er Stipendium tildeelt 10 Veterinair=Studerende:

fra Kongeriget	6.
" Hertugdømmet Slesvig	3.
" — Holsteen	1.

Disse 10 Stipendiarer erholde desuden fri Underviisning o: fri Afgang til Høiskolens Forelæsninger og Dvølsjer, der ligeledes er tildeelt 12 Veterinair=Clever, hvoraf:

fra Kongeriget	9.
" Hertugdømmet Slesvig	2.
" — Holsteen	1.

Af de under Litr. B nævnte extraordinaire Deeltagere er fri Afgang til Forelæsningerne tilbeest en Landbrugs-Studerende og en ældre Landinspector-Elev, begge fra Kongeriget.

Med Hensyn til Betalingen for Indskrivning og Underviisning, der, ifølge Lov af 8de Marts 1856, efter Fradrag af hvad der er medgaaet til Materialforbrug, tilfalder Stipendiefondet, har Indenrigsministeriet fastsat følgende Bestemmelser:

Ved Indskrivningen som Elev erlægges . . . 2 Rd.
ved Indskrivning til Dyrlæge-Examens første Deel 3 "
ved do. til sammes anden Deel . . . 4 "
for Afgangskort:

- a) til Dvellerne i det kemiske Laboratorium:
for dem, som løse Afgangskort for samtlige Forelæsninger i et Semester; for Halvaaret 10 "
dog for det første Semester af Høiskolens kemiske Curfus kun 6 "
for dem, som ikke løse Afgangskort til samtlige Forelæsninger i et Semester; for Halvaaret 15 "
- b) til Dvellerne i kirurgiske Operationer og Dissection; for Halvaaret 2 "
- c) til Dvellerne i Smedien:
for de Yngres Afdelinger . . 1½ Rd. maanedlig,
" de Eldres — . . . 1 " —
- d) til samtlige Forelæsninger, Dveller og Repetitorier i et Semester, med Undtagelse af de under a, b og c nævnte, 6 Rd. for Halvaaret.
- e) til en enkelt Forelæsnung, Dvelse eller Repetitorium, naar den ikke overstiger 3 Timer ugentlig, 2 Rd., og naar den overstiger 3 Timer ugentlig, 3 Rd. for Halvaaret.

Hvad Uddeling af Stipendier angaaer, har Ministeriet forestrevet Følgende:

- 1) Stipendierne uddeles af Underviisningsraadet efter de af Ministeriet i det Følgende foreskrevne Regler.
- 2) Stipendier tildeles kun de Elever, der ere trængende og tillige have godtgjort at være i Besiddelse af Flid og Evne til at kunne høste fuld Nytte af Høiskolens Underviisning.
- 3) Først efter et Semesters Ophold ved Høiskolen vil en Elev i Reglen kunne meddeles Stipendium; dog vil en Undtagelse kunne finde Sted med de Elever, der fra Forvalter-, høiere Bondeskoler eller de Kongelige Seminarier overgaae til Høiskolen, hvilke, naar de ere trængende, strax ved Optagelsen kunne erholde Stipendium, forsaavidt de ere forsynede med saadanne Anbefalinger fra Skolernes eller Seminariernes Bestyrere, som Ministeriet anseer for tilfredsstillende.
- 4) Stipendierne fordeles i Reglen mellem de forskjellige Elevklasser i Forhold til Elev-Antallet i hver Klasse, dog kan Underviisningsraadet, naar det overveiende Antal til Stipendier kvalificerede Elever findes i en enkelt Klasse, tildele denne en forholdsviis større Andeel.
- 5) Et Stipendium bortgives for et halvt Aar ad Gangen, efterat det mindst 14 Dage har været opslaaet vacant. En Elev kan tildeles Stipendium i flere paa hinanden følgende Halvaar, dog ikke i længere Tid end den, man anseer for nødvendig, for at han kan fuldende Studiet.
- 6) Størrelsen af et Stipendium fastsættes til 10 Rd. maanedlig, men kan, naar en hoi Grad af Trang og Værdighed er tilstede, af Underviisningsraadet forhoies til 15 Rd.

Stipendiet betales maanedlig forud.

Der kan desuden uddeles overordentlige Understøttelser af 25 Rd. halvaarlig ved Semestrets Slutning, som udbetales Eleven paa eengang.

Fri Underviisning er forbunden med enhver Tildeling af Stipendier, og af Stipendiefonden udredes den normale Betaling for Materialforbrug ved de Dveller, der finde Sted i den Klasse, hvortil Eleven horer.

- 7) Af Stipendiefonden kan ingen Elev nyde mere end 100 Rd. halvaarlig, deri indbefattet Betaling for Dvellerne.